

Got a Disomre Raban' Dher Akana

Calaoen bar din laha khonak' got a disomre a.d.i kajak raban' do at.karok' kana. Ar kur.ha.kha.tirte setak' tora sin cando ho~ bae n'el n'amok' kana. Ente ona da.ria.kur.ha.n'utte sin' cando do danan'ge tahe~n kana. Khan sin' cando a.d.i bilom n'ok'te rakabok' kana. Adom adom t.ot.hako ren hor. do sin' cando ak' marsalge bako n'el n'ameda.

Onate d.ahar ar.e ato gharon'jkore rear.-raban' khonak' ban'caok' se thor.agan urgumok' la.git'te sen'gel jol katec' hor.ko jorogok' kana. Nonkan dosare hoe-dak' bichna.u officer ko (Abohaobid) menet' kana Sa.nicar (07 January) khon thor.agan reho~ noa abohaoa do bodolok'a menteko bad.ae ocoyet' kana. Enreho~ bodol uta.rok'a ona do ban'ia mit' bar din tayom arho~ nonkage rear. raban' se kur.ha.hoe dar.eak'a. Nia.ko dinre sanam hor.ko a.d.i muskil dosare menak'koa. Ba.r.tikate ren'gec' nacar hor.ko, okoe do horok' la.git' lolo kic'ric' ba.nuk'tako nonkan hor.ko a.d.i haron kost.o talate akoak' jion jingi ko khemaonet' kana. Ina.kate ho~ ka.mi ka.sni hor.ko, okoe do mit' jaega khon ar mit' jaega calak' hoyok'kantako onkan ko hor. ho~ nia.ko raban' dinre a.d.i haron sahao hoyok' kantakoa.

Ba.r.tikaete har.am-bud.hi hor.ko okoe do umerteko laha akan ar ka.t.ic' gidra.ko la.git' ho~ noa raban' din do a.d.i muskilanak' kangea. Cedak'je har.am-bud.hi hor. ar gidra.ko setak' re raban' kha.tir bahre ban'ko od.ok' dar.eak kana. Nia.ko raban' dinre sanam gogo babawak' ja.rur. kana aboren gidra.ko napaete ta.n'khiko. Eken gidra. moto do ban' joto umer ren ko la.git'ge noa raban' do botoranak' kana. Ente noa raban' mit' dhao hor.more bololen re muskil dosare par.aok' hoyok'tabona. Metak'me aema lekan rua. hasorebon ja.bun dar.eak'a. Ar ona khon ban'caok' reak' jahan horge babon n'ama honan'. Onate delabon noa rear. raban' dinre sanam ko a.d.i sontor rebon tahena. Jemon noa rear.-raban' aloe ka.bu bon ma. Ar nonkate noa raban' dinre sanamko mon'j bon taken bon kurumut.ui ma. Sanamkoak' ja.rur. kana aboak' apnarak' hor.mo apnarak' gharon'jren hor.ko ra.khi

jogaoko do aboak'ge da.yik kana.

Hor.mo Niphut. Dohoe La.git' Eyae (7) Got.en Upa.iko

Hor.mo do hoyok' kana Isorak' Mundil. Onate hor.mo sapha sa.phi taken do a.d.ige ja.rur.a. Hor.mo jok'ton hoyok'tabona jemon abo gharon'jren sanamko sapha sa.phi ar niphut.bon taken.

1.Sapha sa.phi gharon'j:

-Dina.m hilok' d.a.bra.k' hoyok'a.

-Haptare mit' dhaokate bohok' up' sa.bunte saphae hoyok'a.

-Joto kic'ric'ko hed.ec' se sa.bunte saphae hoyok'a.

-Gidra.koak' ghao se si eman menak'koa se ba.nuk'koa n'el hoyok'a, ar saphaetako hoyok'a.

-T.a.nd.ite se racate tayom ti sa.bunte a.rup' saphae hoyok'a.

-Jomak' tear lahare ar jom lahare ti sa.bunte a.rup' saphae hoyok'a.

-Ka.t.up' reak' rama ka.t.ic' ar sapha dohoe hoyok'a.

Or.ak' duar.:

-Dina.mge or.ak' jok' saphae hoyok'a.

-Somoe somoe bhit se t.a.t.i jok' saphae hoyok'a.

-Jom tayom ho~, caor.a aloko hijuk' la.git' hiric' pa.sir sikr.iko

jok' saphae hoyok'a.

-Or.ak're seton',hoe ar marsal bolo ocoak' hoyok'a jemon capr.a, cut.ia. emanko or.ak're aloko d.era dar.eak'.

-Somoe somoe at.et'ko seton're od.ok' hoyok'a.

-Gitijok' somoe sor sor gitijok' ban' hoyok'a, ente rid.a.t' cirit' gitic' do hor.mo la.git' ban' besa.

-Ja~haman benao t.a.nd.ite se racate ban'kate t.a.nd.ite or.ak' se pa.ikhana benao hoyok'a.Pa.ikhana sor re enec' ocoako ban' hoyok'a.

2.Dak':

-Ma.ila. dak' khon aema lekan rog n'an'ama, d.herkaete lac' has oar patla t.a.nd.ite onate sanam okte sapha dak' n'ui hoyok'a.

-Sanam okte ku~i eset'kak' hoyok'a.Pukhri se gad.a ar.e t.a.nd.ite ban' hoyok'a.

-Patla t.a.nd.ite ma.ila. akan kic'ric' pukhrire tis ho~ ban'saphae hoyok'a, bickom juda. jaegare, ar ona ma.ila. dak' khetre dul hoyok'a.

-Gad.a se pukhri dak' n'ule khan lac' haso n'an'ama, ja.rur. khan, noa dak' do hed.ec' kate n'ui hoyok'a.

-Dar.eak' bhor nolkup reak' dak' bebohar hoyok'a.

-Pukhri ar ku~n' ar.ere pa.ikana or.ak' bek'nao do ban' besa.

3.Mon'j jomak':

-Ja~ha~n jo jom lahare se ar.ak' sakam utui lahare sapha dak'te a.rup' hoyok'a.

-Utui somoe beste isin ocoe hoyok'a, asokaete jel' utu.

-Jomak' lolo tahe nre jomge besa.

-Ja~ha~n jomak' sarec'len khan beste eset'kak' hoyok'a.

-Toa beste hed.ec´kate n´ui hoyok´a.

-Vit.amin do rog ten´go daram dar.eyeye badhao ocoea ar joto lekan rog khon hor.moe dar.e ocoea. Niphut. taken la.git´ vit.amin do a.d.i ja.r.ur.a. Pepe, ul, kant.har, anaros, kaera, libu, komla, gajor, sa.pri, joto lekan ar.ak´ sakam emenkore aema vit.amin menak´a.

4.Beyam:

-Aboak´ hor.mo la.git´ thor.a se hor.mo bhajao do ja.rur.gea. Tar.am bar.ae se ka.mi bar.ae ho~ beyam kangea.

-Beyam len khan hor.mo reak´ ma~ya~m bes lekate pasnaok´ jelko dp ket.ejok´a ar sar.eak´a.

5.Ja.pit´:

-Aboak´ hor.mo la.git´ jira.u do ja.rur.gea tinre abo dobon ka.mia unre hor.mo reak´ dar.e do thor.a komaok´a.Ja.pit´le khan se jira.ulen khan arho~ dar.ebon n´am, rua.k´ okte babo ja.pit´le khan usa.ra babon besok´a.

-Ja.pit´ okate mosari beboharlena khan, sikr.ic´ bako ger dar.eabona. Sikric´ ger kom tahelen khan, malaria ar pila. rua. n´an´am reak´ botor komge tahena.

6.T.ika.:

-Bar bochor latarren gidra. do t.ika. ocoko hoyok´a janam tora khon t.ika. ehop´len khan boge hoyok´a. T.ika. hotete turui got.en muskil rog khonko ban´caok´a, ar onako rog ban´ n´amkoa.

7.Pa.tia.r.tahen:

-Judi bapla lahare juripa.ri epemok´ ban´ hoelen khan, ar baplakate unkin bapla akan hor. pa.tia.rgekin taken, AIDS se et.ak´ rog ona okte ban´ pasnaok´a.

Nawa Puthi Em Ha .t .in´ 2023

Koyok´ hor koyok´ horte 2022 serma do parom calao akana. Onka leka At.hwar hilok´ khonak´ 2023 serma ho~ par.ao akana. 2023 serma reak´ pa.hilak´ din metak´me (01.01.2023) re Tabitha Kinder Garten School re gidra .ko nawa puthi ko n´amkeda.

Mahasoe ko do pa.t.hua .gidra.ko talare puthi ko em ha.t.in´at´koa. Pa.t.hua .Gidra.ko a.d.i ra.ska monante nawa puthi ko atan´keda. Cedak´ je gidra.ko mit´ kelas khon ar mit´ kelas metak´me cetan kelas ko rakap´ena. Noa do sa.rige gidra.ko selet´ sanam ko t.hen ra.ska.wanak´ sombat kana. Nonkate gidra.ko ba.i ba.ite hara rakap´ sa~o sa~ote olok´ par.hao sec´te ho~ko hara buruk´ kana. Nawa puthi n´amkate gidra.ko ra.ska.teko hesec´ sekrec´ena. Ar onko talare olok´ par.haok´ la.git´ udga.u mon do sirja.uentakoa.

Mahasoe ko menet´ kana, As menak´a cet´leka calao paromen got.a serma mon´j olok´ par.haoen kha.tir cetan kelas ko rakap´ena onkage nia .got.a serma ho~ sanam pa.t.hua .gidra.ko napaeko tahe~nte mon´j ar jhu~k monte olok´ par.haoko cet´jon´a.